

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	2495
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	119
Ημερομ. Κατάθεσης:	24/2/2023

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας

Θέμα: «Να επιταχυνθεί η αποπεράτωση και λειτουργία του ΥΗΕ Μεσοχώρας»

Η ενεργειακή και κλιματική κρίση καθιστούν ακόμη πιο αναγκαία την ενίσχυση της δυνατότητας παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, συμπεριλαμβανομένης και αυτής από υδροηλεκτρικά έργα.

Το Υδροηλεκτρικό Έργο (ΥΗΕ) Μεσοχώρας, στον άνω ρου του ποταμού Αχελώου (θέση «Ρομωσείϊκά»), είναι έργο ταμίευσης και υδροηλεκτρικής αξιοποίησης ισχύος 161,6MW. Μετά την εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, το Δεκέμβριο του 2021, απαραίτητη είναι η δρομολόγηση των έργων συντήρησης και αποπεράτωσης των υποδομών του έργου και των συνοδών του έργων, αλλά και η εφαρμογή των όρων που αφορούν στη μετεγκατάσταση των κατοικιών και στην αποζημίωση των πολιτών και των περιουσιών που θίγονται καθώς και των έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης.

Σημειώνεται ότι η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είχε στηρίξει την υλοποίηση του έργου, ως αυτόνομο υδροηλεκτρικό έργο, επιλέγοντας όμως να καλύψει και την αποκατάσταση της περιουσίας των πολιτών της Μεσοχώρας, που αποτελεί βασικό και αδιαμφισβήτητο δικαίωμα, αλλά και να ορίσει τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του φυσικού/δασικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Για το λόγο αυτό η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του 2017 (ΑΔΑ:ΨΩΧ74653Π8-23Λ) αποσυνέδεσε το εν λόγω έργο από την εκτροπή του Αχελώου, ως όφειλε με βάση το ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο περιβάλλοντος και υδάτων και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, και ιδιαίτερα την απόφαση 26/2014. Επίσης, έθεσε σαφείς όρους για τη δρομολόγηση των σχετικών διαδικασιών για το χωρικό και πολεοδομικό σχεδιασμό στο Δήμο Πύλης και ειδικότερα για τον οικισμό της Μεσοχώρας, καθώς και για την εξασφάλιση της αποκατάστασης των κατοικιών και γενικότερα των περιουσιών των πολιτών, των οποίων οι ιδιοκτησίες πλήττονται από την κατασκευή του φράγματος και την κατάκλιση της λεκάνης.

Οι ακριβείς όροι της ΑΕΠΟ του 2017 έχουν συμπεριληφθεί και στην νέα ΑΕΠΟ του 2021 (ΑΔΑ: ΨΓΗΣ4653Π8-93Δ), όπου ορίζεται εκ νέου ότι πριν από την έμφραξη της σήραγγας εκτροπής στην βάση του φράγματος πρέπει να ολοκληρωθεί η δίκαιη αποκατάσταση και η αντιμετώπιση των απωλειών των θιγόμενων κατοίκων έγκαιρα και έγκυρα, με σειρά λεπτομερών όρων που περιλαμβάνουν τον πολεοδομικό σχεδιασμό, το σχεδιασμό για την περιοχή μετεγκατάστασης, την κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής, την πλήρη αποζημίωση των θιγόμενων από τις απαλλοτριώσεις τόσο στο κατακλυζόμενο τμήμα όσο και στους ακατάλληλους θύλακες, την παροχή

τεχνικής υποστήριξης για την ανέγερση νέας κατοικίας, την εκπόνηση ειδικού αναπτυξιακού σχεδίου για την περιοχή, με τις δαπάνες να βαρύνουν τη ΔΕΗ Α.Ε.

Με την επίσκεψη Σκρέκα στη Μεσοχώρα το Σεπτέμβριο του 2022 υπήρξε μεγάλη ασάφεια ως προς την έναρξη λειτουργίας του έργου και τις διαδικασίες ωρίμανσης ενώ καταγγελίες έλεγαν ότι τα μηχανήματα έργου εμφανίστηκαν στην περιοχή μόνο για τις φωτογραφίες και δεν έχουν γίνει αναθέσεις και συμβάσεις εργασιών και υπο-έργων από τη ΔΕΗ. Έτσι σε κάποια δημοσιεύματα η ΔΕΗ εκτιμά ότι το έργο θα τεθεί σε λειτουργία το τέλος του 2026 ενώ σε άλλα αναφέρεται το 2024, ωστόσο δεν έχει γίνει σαφές ποιος είναι ο χρονοπρογραμματισμός ενεργειών για την εφαρμογή του παραπάνω πλαισίου και σε ποιες ενέργειες ακριβώς έχει προβεί η ΔΕΗ, ο Δήμος Πύλης και η Περιφέρεια Θεσσαλίας σε εφαρμογή του παραπάνω πλαισίου (όροι 4.3.12 έως 4.3.20 της νέας ΑΕΠΟ).

Το τελευταίο δε διάστημα (28.12.2022), τοιχοκολλήθηκε η ανακοίνωση της Διεύθυνσης Μελετών Κατασκευών Υδροηλεκτρικών Έργων της ΔΕΗ Α.Ε. (αρ. ΔΜΚΥ/Ε.Κ. 208823/3121, Αθήνα 21.12.2022) περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης εκτάσεων επιφάνειας 1.744.962,55 τ.μ., οι οποίες είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων του Υδροηλεκτρικού Έργου Μεσοχώρας με βάση τους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους, χωρίς η κυβέρνηση και ο αρμόδιος Υπουργός να έχουν προβεί σε καμία ανακοίνωση ή έστω πρωτοβουλία διαλόγου και ενημέρωσης των πολιτών για την οικονομική αποζημίωση των ιδιοκτητών κατακλυσθέντων οικοπέδων και κτιρίων αλλά και για την ικανοποίηση των υπόλοιπων όρων και προϋποθέσεων της ΑΕΠΟ. Παράλληλα, τον Ιανουάριο του 2023 το ΥΠΕΝ προχώρησε σε έκδοση τμηματικής άδειας εγκατάστασης για τον ΥΗΣ της Μεσοχώρας (ΑΔΑ: 9Γ654653Π8-9Ω8), που αφορά εργασίες επισκευής, αποκατάστασης και συντήρησης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΥΗΣ, ενώ, η ΔΕΗ ήδη από τις αρχές Δεκεμβρίου 2022, υπέγραψε συμφωνία με την Kopcar, για τις δοκιμές και τον έλεγχο του εξοπλισμού της μονάδας, καθώς και προπαρασκευαστικές εργασίες για τη θέση της σε λειτουργία.

Μετά την εγκληματική απόφαση της κυβέρνησης να απωλέσει την πλειοψηφία των μετοχών της ΔΕΗ ΑΕ, μέσω της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου, τα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα και άρα και το έργο της Μεσοχώρας βρίσκονται στην ιδιοκτησία ενός φορέα, όπου το Δημόσιο δεν έχει την πλειοψηφία και άρα η διαχείρισή τους, ως διαχείριση υδατικών πόρων, δεν βρίσκεται πλέον υπό δημόσιο έλεγχο αλλά η διοίκηση της ΔΕΗ ΑΕ μπορεί να τα διαχειρίζεται μόνο με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Επειδή η λειτουργία του φράγματος της Μεσοχώρας θα συμβάλλει στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας προσφέροντας πράσινη ενέργεια

Επειδή με την ενίσχυση του ποσοστού της υδροηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα έχουμε τη δυνατότητα διαθεσιμότητας ενέργειας σε χαμηλότερο κόστος,

Επειδή απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία του φράγματος, αλλά πρωτίστως για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των κατοίκων, είναι η ακέραιη τήρηση των συγκεκριμένων όρων της ΑΕΠΟ και η άμεση υλοποίησή τους χωρίς καμία καθυστέρηση,

Επειδή τα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα, ως έργα ενεργειακής ασφάλειας και αποθήκευσης ενέργειας και ως υδατικά έργα, οφείλουν να είναι υπό δημόσιο έλεγχο

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποιος είναι ο προγραμματισμός ενεργειών της ΔΕΗ ΑΕ, του Δήμου Πύλης, της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του ΥΠΕΝ ώστε αφενός το ΥΗΕ της Μεσοχώρας να λειτουργήσει το συντομότερο δυνατόν, αφετέρου να εξασφαλιστούν τα δικαιώματα και οι περιουσίες των πολιτών που θίγονται αλλά και η προστασία του φυσικού/δασικού περιβάλλοντος της περιοχής;
2. Ποιες ενέργειες έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα για την υλοποίηση των όρων ΑΕΠΟ και τη θέση σε λειτουργία του φράγματος από την κυβέρνηση της ΝΔ;

3. Ποιο θα είναι τελικά το πλαίσιο αποζημιώσεων των θιγμένων κατοίκων και αποζημίωσης των περιουσιών τους;
4. Θα αναλάβει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες ώστε το φράγμα και το Υδροηλεκτρικό της Μεσοχώρας όπως και τα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ να τεθούν σε δημόσιο έλεγχο λόγω της ρόλου τους στην ενεργειακή ασφάλεια της χώρας;
5. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τους περιβαλλοντικούς όρους 4.3.12 έως και 4.3.21; Ποιος παρακολουθεί την εφαρμογή τους; Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίησή τους; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των προ-απαιτούμενων έργων και εργασιών και λειτουργίας του φράγματος της Μεσοχώρας;

ΑΚΕ

Αιτούμαστε την κατάθεση των συμβάσεων έργων και υπο-έργων για την προετοιμασία της έναρξης λειτουργίας του έργου της Μεσοχώρας αλλά και υπηρεσιών που έχει αναθέσει η ΔΕΗ για την ωρίμανση μελετών, αδειών κλπ.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφων

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλειος

Λάμπας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μπακαδήμα Φωτεινή

Παπαηλιού Γεώργιος

Πούλου Παναγιού

Ραγκούσης Ιωάννης

Τζούφη Μερóπη

Χρηστίδου Ραλλία